

Warszawa, dnia 21 lutego 2020 r.

Sygn. akt VI Ka 491/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Beata Tymoszków

protokolant: protokolant sądowy Izabela Męczkowska

przy udziale prokuratora Marka Traczyka

po rozpoznaniu dnia 21 lutego 2020 r.

sprawy A. M. (1) córki T. i A., ur. (...) w M.

oskarżonej o czyn z art. 178a §1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego dla (...)

z dnia 27 listopada 2018 r. sygn. akt IV K 1305/16

1. uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 66 kk, art. 67 § 1 kk postępowanie karne wobec oskarżonej A. M. (1) warunkowo umarza na okres próby lat 2 (dwóch);
2. na podstawie art. 67 § 3 kk zobowiązuje oskarżoną do wpłacenia w terminie roku od daty prawomocności orzeczenia kwoty 2 000 zł tytułem świadczenia pieniężnego na rzecz Fundacji (...);
3. na podstawie art. 67 § 3 kk orzeka wobec oskarżonej zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres lat 2 (dwóch), zaś na podstawie art. 63 § 4 kk na jego poczet zalicza oskarżonej okres zatrzymania prawa jazdy nr (...) od dnia 1 grudnia 2016 r. do dnia 1 grudnia 2018 r.;
4. zasądza od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa 100 zł tytułem opłaty sądowej za obie instancje, a zwalnia ją od ponoszenia wydatków postępowania w sprawie.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE			
Formularz UK 2	Sygnatura akt	VI Ka 491/19	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		

1. CZEŚĆ WSTĘPNA	
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji	
Wyrok Sądu Rejonowego dla (...)z dnia 27 listopada 2018 r., sygn. akt IV K 1305/16.	
1.2. Podmiot wnoszący apelację	
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# oskarżyciel pośilkowy	
# oskarżyciel prywatny	
# obrońca	
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# inny	
1.3. Granice zaskarżenia	

1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.1.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		

#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami			

przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
1.5. Ustalenie faktów				
1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.	A. M. (1)	wysokość dochodów oskarżonej w roku podatkowym 2018 - 6604,80 zł	informacja o dochodach	145
2.1.1.2.	A. M. (1)	Oskarżona dopuściła się dwóch naruszeń przepisów ruchu drogowego w dniu 16 maja 2016 r. – czyli przed datą obecnie osądzzonego występkę	informacja o wpisach w ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego	148
2.1.1.3.	A. M. (1)	Oskarżona jest osobą niekaraną	Dane z K.	151
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				
1.6. Ocena dowodów				

<p>1.1.5. <i>Dowody będące podstawą ustalenia faktów</i></p>			
<p>Lp. faktu z pkt 2.1.1</p>	<p>Dowód</p>	<p>Zwięźle o powodach uznania dowodu</p>	
	<p>Informacja z (...) o wpisach w ewidencji kierowców</p> <p>Informacja z K.</p>	<p>dokument sporządzony przez uprawniony podmiot potwierdza, że oskarżona nie należy do kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego; mają one charakter porządkowy i raczej incydentalny;</p> <p>dokument wystawiony w punkcie informacyjnym Krajowego Rejestru Karnego przy Sądzie Okręgowym, nie wzbudza zastrzeżeń odnośnie formy sporządzenia i wartości merytorycznej;</p>	
<p>1.1.6. <i>Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</i></p>			

Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>			
Lp.	Zarzut		
3.1.	<p>obraza przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie art. 410 k.p.k. poprzez pominięcie przy dokonywaniu ustaleń faktycznych istotnych dowodów w postaci zeznań świadków K. A., A. M. (2) oraz wyjaśnień oskarżonej, mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy i w konsekwencji oparcie tych ustaleń jedynie na części materiału dowodowego.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny			

Wbrew twierdzeniom obrońcy, Sąd Rejonowy ustalił stan faktyczny m.in. na podstawie wyjaśnień oskarżonej A. M. (1) (k. 22, k. 90v) oraz zeznań świadków K. A. (k. 91) i A. M. (2) (k. 91-91v), uznając je za wiarygodne. Sąd I instancji zważył, że oskarżona przyznała, iż w dniu zdarzenia prowadziła po drodze publicznej pojazd mechaniczny znajdując się w stanie nietrzeźwości, zaś jej wyjaśnienia stanowiły (co do zasady) podstawę czynienia ustaleń faktycznych – łącznie z zeznaniami świadków i dowodami z dokumentów, w tym zwłaszcza z czynności procesowych protokolarnie udokumentowanych. Ustalenia faktyczne co do przebiegu zdarzenia będące podstawą wyroku nie budziły zastrzeżeń Sądu Okręgowego, gdyż zostały oparte na podstawie całokształtu materiału dowodowego

ujawnionego w toku rozprawy głównej.			
Wniosek			
	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny		
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.			
3.2.	<p>obraza przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie art. 193 § 1 k.p.k. poprzez niezasięgnięcie opinii biegłego toksykologa na okoliczność przyczyn wystąpienia wahań stężenia alkoholu w badaniach trzeźwości oskarżonej dokonanych w miejscu zatrzymania oraz na komisariacie Policji w dniu 1 grudnia 2016 r. celem ustalenia, czy przyczyną ww. wahań mogła być nietypowa reakcja oskarżonej na alkohol i przyczyn takiej reakcji,</p>	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	

	<p>podczas gdy niestandardowe wahania ww. wyników badań, zeznania świadków, wyjaśnienia oskarżonej i problemy zdrowotne oskarżonej uzasadniały konieczność powołania takiego biegłego.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			
<p>Z uwagi na istnienie odstępu czasu pomiędzy obiema grupami badań trzeźwości oskarżonej nie sposób przyjąć, iż cechują je wahania stężenia alkoholu. Analiza ich wyników prowadzi do wniosku, że w organizmie oskarżonej została zakończona faza wchłaniania alkoholu i wystąpiła już wyraźnieznaczona faza jego eliminacji z organizmu. Oznacza to, że oskarżona mogła spożywać alkohol w deklarowanym przez siebie czasie, tj. między godzinami 22:00 a 24:00 dnia poprzedzającego</p>			

dzień zatrzymania, a więc około dwóch godzin przed badaniem przy użyciu analizatora wydechu (k. 6). Z protokołu przebiegu badania wynika, że zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu oskarżonej o godz. 1:50 wynosiła 0,50 mg/l, zaś o godz. 2:07 0,53 mg/l, zatem, że w chwili prowadzenia pojazdu znajdowała się w stanie nietrzeźwości.

Dokonane pomiary przy założeniu, że oskarżona wypła liter piwa między godz. 22:00 a godz. 24:00 o średniej zawartości alkoholu etylowego, tj. na poziomie 5,2%, korelują z czasem, ilością oraz rodzajem alkoholu, które oskarżona podała. Należy wskazać, że na proces wchłaniania alkoholu wpływa wiele czynników, między innymi to, czy w czasie picia alkoholu znajdują się treści pokarmowe w przewodzie pokarmowym, a wchłanianie alkoholu przebiega trzy razy szybciej u osób, które piły alkohol na pusty żołądek, a tak

uczyniła oskarżona, która zjadła ostatni posiłek około godz. 13:00-14:00.			
Wniosek			
	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny		
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.			
.			
3.3.	rażąca niewspółmierność kary wymierzonej oskarżonej, poprzez niezastosowanie wobec oskarżonej warunkowego umorzenia postępowania, pomimo że społeczna szkodliwość czynu nie była znaczna, okoliczności jego popełnienia nie budziły wątpliwości, a postawa oskarżonej niekaranej wcześniej za przestępstwo umyślne, jej właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	

	pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegała porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa.		
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny			
Na wstępie należy zauważyć, że obowiązek rozpoznania sprawy w granicach środka odwoławczego i w odniesieniu do konkretnych zarzutów nakłada na sąd odwoławczy powinność oceny zarzutu faktycznie podniesionego przez skarżącego. Inaczej mówiąc, sąd zobligowany jest do kontroli czy uchybienie opisane i faktycznie zarzucane przez skarżącego miało miejsce, nie zaś czy słuszny jest zarzut w takim kształcie, w jakim został on przez niego nazwany. W związku z treścią art.434 par. 1 k.p.k. uwaga ta dotyczy zwłaszcza środka odwoławczego wniesionego na korzyści oskarżonego. W realiach sprawy			

niniejszej oznacza to, że choć autor apelacji podnosił zarzut „rażącej niewspółmierności kary”, to w istocie kwestionował dokonaną przez sąd I instancji ocenę okoliczności rzutujących na ustalenie stopnia szkodliwości społecznej czynu przypisanego A. M. (1), a zatem podważał prawidłowość ustaleń faktycznych w tym zakresie. Tak odczytany zarzut okazał się zasadny gdyż w ocenie Sądu Okręgowego, dokonywanej dłuższy czas po popełnieniu występku i dacie wyrokowania, istnieją podstawy do zastosowania wobec oskarżonej postulowanego środka probacji.

Po pierwsze należy wskazać, że choć zawartość alkoholu w powietrzu wydychanym przez oskarżoną nie była niewielka, bowiem zgodnie z przeprowadzonymi pomiarami wynosiła odpowiednio: 0,50 mg/l, 0,53 mg/l, 0,48 mg/l, 0,33 mg/l, 0,36 mg/l, 0,30 mg/l, to

jednak in concreto nie przełożyła się na spowodowanie znacznego zagrożenia dla innych uczestników ruchu drogowego. Oskarżona prowadziła pojazd mechaniczny w godzinach nocnych, kiedy natężenie ruchu było niewielkie, w pojeździe znajdowała się sama, a relacjonowany przez policjantów sposób jej jazdy nie odbiegał od normy. Nie została ona przecież zatrzymana dlatego, że jechała nieprawidłowo, nie stosowała się do znaków czy sygnałów drogowych, lecz na skutek rutynowej kontroli drogowej.

Również świadek K. A. podała, że nie w zachowaniu lub w wyglądzie oskarżonej nie wskazywało, by znajdowała się ona pod wpływem alkoholu (k. 91), zaś A. M. (2) zeznała, że uważała, iż oskarżona była w dobrym stanie i nie czuła od niej alkoholu (k. 91v). Wina i społeczna szkodliwość czynu

oskarżonej nie były zatem znaczne.

Uzasadnionym jest także przyjęcie pozytywnej prognozy kryminologicznej wobec oskarżonej A. M. (1), co znajduje potwierdzenie w zebranych materiale dowodowym. Składa się na nią łączna ocena postawy oskarżonej, jej właściwości, dotychczasowego sposobu życia jak i zachowania po naruszeniu normy prawnej. Oskarżona jest osobą niekaraną, prowadzi ustabilizowany tryb życia, okazała skruchę i żal z powodu popełnionego przestępstwa. Wymaga przy tym podkreślenia, że oskarżona, która posiadała uprawnienia do kierowania pojazdami, przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu i od razu po zatrzymaniu oświadczyła, iż wypła 2 piwa w łącznej ilości 1 litra (k. 6v), a także zaznaczyła, iż był to pierwszy i ostatni raz, kiedy kierowała pod

wpływem alkoholu (k. 22). Z oświadczenia byłego pracodawcy oskarżonej wynika, iż wykonując obowiązki służbowe wykazywała się ona m.in. sumiennością i odpowiedzialnością (k. 36). W postępowaniu przed sądem I instancji oskarżona wyraziła skruchę (91v), zaś dane z ewidencji kierowców naruszających przepisy Prawa o ruchu drogowym pozwalają stwierdzić, iż przestrzegała ona również tych zasad, gdyż popełnione przez nią wykroczenia mają charakter drobnych naruszeń porządkowych.

Należy ponadto zwrócić uwagę, że skazanie za przestępstwo umyślne spowodowałoby dla oskarżonej niewspółmiernie krzywdzące do stopnia winy konsekwencje, gdyż znacznie ograniczyłoby to oskarżonej możliwości znalezienia pracy. Obecnie wychowuje ona trójkę dzieci, pragnie wrócić do

pracy zarobkowej. Sąd uznał, iż zdarzenie będące przedmiotem osądu w niniejszej sprawie miały w życiu A. M. (1) charakter wyjątkowego naruszenia prawa, zaś jej postawa, właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia oskarżonej uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegała porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa.

Wniosek

uchylenie zaskarżonego wyroku i warunkowe umorzenie postępowania wobec oskarżonej i orzeczenie:

a) środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat,

b) świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 5000 zł,

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

<p>c) zaliczenie na poczet środka karnego okresu zatrzymania prawa jazdy od 1 grudnia 2016 r.</p>		
<p>Zwiążle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wobec uchylecia zaskarżonego wyroku i warunkowego umorzenia postępowania karnego Sąd mógł orzec świadczenie pieniężne w niższym wymiarze niż 5000 zł, którego orzeczenie na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5000 zł w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone m.in. w art. 178a § 1 k.k. jest obligatoryjne, zaś orzeczenie świadczenia pieniężnego w takim wymiarze byłoby niewspółmierne do stopnia winy oskarżonej, a także nieuzasadnione w stosunku do osiąganego przez nią dochodu, co</p>		

<p>wykazano w powodach uznania zarzutu oraz wniosku oznaczonych nr porządkowym 3.3 za częściowo zasadne.</p>		
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>		
<p>4.1.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>		
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>		
<p>1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>5.1.1.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>	
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy</p>		
<p>1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>		

5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany		
Zwięźle o powodach zmiany			
1.9. <i>Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</i>			
1.1.7. <i>Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</i>			
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej			

podstawy prawnej
umorzenia

Należy wskazać, że wina i społeczna szkodliwość czynu oskarżonej nie były zatem znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budziły wątpliwości, a postawa oskarżonej, która nie była dotąd karana, jej właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniały przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegała porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa, a to zaistniałe miało faktycznie w jego życiu charakter całkowicie incydentalnego, co zostało wykazane we wcześniejszej części uzasadnienia - w powodach uznania zarzutu oznaczonego nr porządkowym 3.3 za częściowo zasadny. Należy ponadto zwrócić uwagę, że skazanie za przestępstwo umyślne spowodowałoby dla oskarżonej niewspółmiernie krzywdzące do stopnia winy

konsekwencje, gdyż znacznie ograniczyłyby to oskarżonej możliwości znalezienia pracy, zaś orzeczenie świadczenia pieniężnego w wyższym wymiarze byłoby niewspółmierne do stopnia winy oskarżonej, a także nieuzasadnione w stosunku do osiąganego przez nią dochodu. Koniecznym było natomiast orzeczenie wobec niej środka karnego – zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, gdyż takie rozstrzygnięcie odzwierciedla rzeczywiste zagrożenie jakie stworzyła ona dokonaniem naruszeniem prawa.

5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			

1.10. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
3.	Sąd odwoławczy na podstawie art. 63 § 4 kk na poczet orzeczonego wobec oskarżonej zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres lat 2 (dwóch) zaliczył oskarżonej okres zatrzymania prawa jazdy nr (...) od dnia 1 grudnia 2016 r. do dnia 1 grudnia 2018 r.	
6. Koszty Procesu		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
4.	zasądzenie od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa 100 zł tytułem opłaty sądowej za obie instancje, przy jednoczesnym zwolnieniu jej od ponoszenia wydatków postępowania w sprawie, z uwagi na trudną sytuację materialną oskarżonej.	

7. PODPIS	